

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Voloc Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Voloc Sergiu Ion, născut la 12 martie 1983, originar și domiciliat în s. Tătărești, r-ul Strășeni,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.07.2012-03.06.2013 (prima instanță)
2. 05.07.2013 – 18.09.2013 (instanța de recurs)
3. 27.11.2013–12.02.2014 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iunie 2013, procesul penal de învinuire a lui Voloc Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(3) Cod penal a fost încetat, cu liberarea acestuia de răspundere penală în temeiul art.55 Cod penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Voloc Sergiu, fiind deținător al permisului de conducere al mijlocului de transport de categoria „B”, la 09.05.2012, aproximativ la orele 21.30, aflându-se la volanul automobilului de model „Mercedes 190” cu n/î ST AU 355 și deplasându-se pe str. G. Vieru, mun. Chișinău, acționând în mod intenționat, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale și al consecințelor care pot surveni, încălcând prevederile art. 11 lit. j) al R.C.R., în rezultatul stopării de către colaboratorul poliției rutiere al S.P.R. a C.G.P. mun. Chișinău, Răbdău Iacob, pentru verificarea actelor necesare conducerii mijlocului de transport, fiind îndreptat la Dispensarul Narcologic Republican al Ministerului Sănătății pentru a fi supus testării alcoolscopice și examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, a naturii acesteia precum și recoltării probelor în cadrul examenului medical, a refuzat de la testarea

alcoolscoptică și de la examenul medical în acest sens, împotrivindu-se cu rea voință și împiedicând în acest mod activitatea legală de stabilire a stării de ebrietate, fapt consemnat în procesul verbal al examinării medicale de constatare a faptului stării de ebrietate și a naturii ei nr. 6199 din 09.05.2012, în privința conducătorului auto Voloc Sergiu, în conformitate cu care, „concluzia examinării medicale nu este făcută, refuză examinarea medicală și prelevarea probelor biologice”.

3. Sentința a fost atacată cu recurs de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Voloc Sergiu să fie condamnat în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 24 Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, pe motiv că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal; inculpatul nu a recunoscut vina în cele incriminate - art. 264/1 alin. (3) Cod penal, anterior a fost condamnat, astfel fiind imposibilă aplicarea prevederilor art. 53, 55 Cod penal; prima instanță a scutit inculpatul de pedeapsa complementară, în cazul dat - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, fiind obligatorie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2013 a fost admis recursul, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Voloc S. a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, ceea ce constituie 11000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a ajuns la concluzia, că vinovăția inculpatului a fost dovedită, recunoscându-l culpabil în săvârșirea infracțiunii imputate, dând o încadrare juridică corectă acțiunilor acestuia în baza art. 264/1 alin.(3) Cod penal.

La fel, instanța de recurs a conchis, că prima instanță neîntemeiat l-a liberat pe Voloc S. de răspundere penală, cu tragerea lui la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod penal, deoarece în cauză nu au fost constatate careva circumstanțe atenuante excepționale, ce ar fi permis liberarea acestuia de pedeapsă penală, mai mult, inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală, a comis o infracțiune în stare de ebrietate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs în anulare condamnatul Voloc Sergiu, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând că:

- a recunoscut vina fiind dus în eroare de către avocatul care oferă asistență juridică garantată de stat, recomandat de către colaboratorii de poliție, în scopul de a i se stabili o pedeapsă mai blândă;

- de către instanța de apel i-au fost încălcate prevederile art. 6, 8 CEDO;

- neîntemeiat instanța de apel la baza hotărîrii de condamnare a pus antecedentul penal al condamnatului Voloc S. stabilit prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 24 noiembrie 2004, deoarece acesta se consideră stins.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.4 § 2 din Protocolul 7 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sînt de natură să afecteze hotărîrea pronunțată.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental, în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărîrea atacată.

Coroborînd argumentele invocate în recurs, cu prevederile legale ale actelor internaționale și naționale, Colegiul penal menționează următoarele.

Recurentul invocă, ca viciu fundamental în cadrul procedurii precedente ce a afectat hotărîrea atacată, încălcarea dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO, precum și încălcarea prevederilor art.8, art. 4 protocol 7 CEDO.

Însă, Colegiul penal menționează, că argumentele condamnatului Voloc Sergiu nu pot fi reținute și vor fi respinse, ca neîntemeiate, din motiv că sunt declarative, nefiind confirmate prin careva probe, pe motiv că la examinarea cauzei în instanța de recurs, conform mandatului nr. 0266184 (f.d. 113), avocatul Cekan Igor în numele condamnatului Voloc Sergiu a participat la examinarea cauzei. Concomitent, Colegiul menționează, că este inadmisibil și argumentul recurentului, precum că a fost tras la răspundere penală pentru una și aceeași faptă de două ori, contrar prevederilor art. 4 protocol 7 CEDO, deoarece anterior împotriva condamnatului Voloc Sergiu nu a fost intentat un proces penal în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal, sau ultimul nu a menționat pentru care faptă anume a fost condamnat de două ori.

Desemenea, Colegiul penal respinge și argumentul referitor la faptul, că instanța de recurs la stabilirea pedepsei greșit a ținut cont de condamnarea lui Voloc Sergiu din 2004, deoarece prescripția a expirat. În acest sens se menționează, că antecedentul penal, stabilit prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 noiembrie 2004, nu a fost considerat drept recidivă sau ca circumstanță agravantă, prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal în speța dată, dar a fost indicată drept circumstanță, care servește temei pentru neaplicarea art. 55 Cod penal, care oferă posibilitatea persoanelor de liberare de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, în cazul în care au săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă.

Neîntemeiat instanța de recurs în anulare consideră și argumentul recurentului, privind atragerea acestuia la răspundere penală pentru faptul, că se afla în stare de ebrietate, în cazul în care el nu a fost supus unei expertize, pe motiv că din procesul verbal nr. 6199 din 09 mai 2012 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului (f.d. 8), rezultă că „concluzia nu este făcută, Voloc Sergiu s-a refuzat de la examenul medical privind stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, precum și refuză de la preluarea probelor biologice”. Mai mult, Voloc Sergiu, fiind interogat în cadrul ședinței primei instanțe (f.d. 92), a recunoscut starea de ebrietate, fapt menționat și-n sentință (f.d. 103), declarație care ulterior nu a fost contestată nici de condamnat, nici de avocatul acestuia, Pelin Valentin.

Fără temei legal este și argumentul recurentului, precum că asistența juridică garantată de stat a fost de calitate proastă, fapt care a determinat condamnarea acestuia pentru faptele ce nu le-a comis, fiind convins de apărare să recunoască vina în comiterea infracțiunii imputate, deoarece atât în prima instanța, cât și-n instanța de recurs a participat avocatul Pelin Valentin, conform mandatului (f.d. 73), recuzări condamnatul Voloc Sergiu nu a avut (f.d. 74); careva demersuri precum că nu ar fi de acord cu participarea avocatului Pelin V. nu sunt menționate în procesele verbale ale ședințelor de judecată ale primei instanțe (f.d. 74, 76-77, 99-102); cu sentința primei instanțe a fost de acord, din moment ce nu a atacat-o în ordine de recurs ordinar. În acest sens, Colegiul penal indică, că odată ce condamnatul Voloc Sergiu susține că asistența juridică acordată de către avocatul Pelin V. a fost necalificativă, acesta urmează să dovedească prin probe - acte juridice incompetența avocatului și totodată impunerea de către acesta de a recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate, ceea ce în recurs în anulare lipsește.

Referitor la stabilirea pedepsei, Colegiul susține, că instanța de recurs corect a considerat că concluziile primei instanțe privind aplicarea în privința

condamnatului Voloc Sergiu a art. 55 Cod penal nu corespund prevederilor art. 55, 61, 75 Cod penal.

Art.55 Cod penal prevede posibilitatea liberării persoanei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Esența acestui tip de liberare de răspundere penală constă în aceea, că instanța de judecată, în condițiile limitativ prevăzute de lege pentru unele infracțiuni de o gravitate redusă, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică ce atrage aplicarea unor sancțiuni cu caracter contravențional.

Drept temei pentru aplicarea acestei modalități de înlocuire a răspunderii penale poate servi prezența cumulativă a următorilor indici: a) comiterea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; b) comiterea infracțiunii pentru prima oară; c) recunoașterea vinei; d) repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune; e) constatarea faptului că persoana poate fi corectată fără a fi supusă răspunderii penale.

Cum rezultă din decizia atacată, instanța de recurs nu a constatat întrunirea condițiilor expuse mai sus, a motivat suficient și detaliat iraționalitatea aplicării sancțiunii contravenționale față de condamnat și concluzia are la bază informații, conform cărora făptuitorul poate fi corectat doar prin aplicarea pedepsei penale (f.d. 118), stabilită în limita minimă a sancțiunii.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs ordinar corect a considerat, că încetarea procesului penal și atragerea condamnatului Voloc Sergiu la răspundere contravențională, este greșit aplicată.

În consecință, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs consideră, că pedeapsa stabilită condamnatului în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal corespunde prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, iar hotărârea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Mai mult, instanța de recurs în anulare consideră, ca fiind declarat în termen recursul în anulare depus de către condamnatul Voloc Sergiu, deoarece decizia instanței de recurs a fost pronunțată la 18 septembrie 2013 (f.d.116), iar recursul în anulare a fost înaintat la 16 octombrie 2013, astfel nu a fost încălcat termenul de declarare a recursului în anulare - 6 luni, prevăzut de art. 454 Cod de procedură penală.

În același timp, se menționează, că nu pot fi reținute temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală pentru declararea recursului în anulare, deoarece

aceste temeiuri sunt prevăzute pentru recurs ordinar, pe când în cauza dată este declarat recurs în anulare, totodată aceste temeiuri sunt declarative, nefiind confirmate prin careva probe concludente și pertinente.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, “inter alia”, ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cazul *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (a se vedea cazul *Bujnița vs Moldova*, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

În acest context, se impune soluția inadmisibilității recursului în anulare declarat de condamnatul Voloc Sergiu ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Voloc Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe **Voloc Sergiu Ion**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la 19 februarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae